

AINA MOLL

EL CATALÀ AL MERCAT

Tinc el propòsit de rellegir amb calma *Una llengua és un mercat* de Jesús Royo, perquè penso que conté elements positius que no hem sabut aprofitar. És un llibre volgudament provocatiu, comparable a *Verinosa llengua* i que, com aquest, produeix impressions contradictòries. Penso que amb la seva alternança d'ironia quasi araciliana i to científic neutre, de veritats evidents i sofismes escandalosos, amb el joc constant de canviar de vidre per contemplar una mateixa realitat, mereixia armar tant de rebombori com la *Verinosa...*, o més.

Per què no ho ha fet? Tal vegada perquè té poca credibilitat per als qui ens encarrassem per garantir la supervivència de la llengua dins de casa i la seva presència en el món. I això malgrat que el llibre mateix sembla avalar-lo: escrit per un fill d'immigrats que el redacta en català i el dedica en castellà als seus pares i en català als seus fills, és una bona mostra de la substitució lingüística a favor del català que tots voldríem i que l'autor propugna. Però si coneix tan bé les fórmules de combinació matemàtica i les regles del mercat, i el món de la immigració,

i els perjudicis vigents, i el paper de l'estat i la seva política lingüística d'ara i de sempre, ¿com creu que ens podem fer un lloc en el mercat de les llengües? I si elimina, ridiculitzant-los, el *bilingüisme passiu* i el *depèn de vostè*, ¿què creu que farem durant la fase de transició? Evidentment, el *pull* que proposa per una llei de llengües a l'estat espanyol és massa perillós per a no ser vist amb molta prevenció, i potser val més no parlar-ne.

Però hem de saber aprofitar els nombrosos elements d'aquest llibre que poden afavorir la normalització (la necessitat d'estimular el mercat, per exemple), tal com uns altres n'aprofiten els que poden obstaculitzar-la. Això del mercat i de la lliure competència, combinat amb els bells principis de la llibertat i la democràcia, dóna molt de joc. I qui no ho cregui que llegeixi l'inefable article de Jesús Mosterín, professor de lògica (!) i filosofia de la UB, publicat fa pocs dies... Francament, els del *Manifiesto* ho feien millor.

[16-VI-1992]

D'UN TEMPS, D'UN PAÍS

SETZE VISIONS
SOBRE LA CATALUNYA
DEL NORANTA-DOS

BARCELONA • 1993

EDICIONS DE LA REVISTA DE CATALUNYA

«Un llibre no gaire habitual. Un llibre que invita, en certa manera, a la lectura-zapping. Un recull de veus notables i diverses que, evidentment, són part important d'un temps i d'un país.» Amb aquestes paraules extretes del pròleg, Raimon presenta aquest volum que aplega els articles que del vint-i-tres d'abril al set de desembre aparegueren simultàniament, sota l'epígraf *D'un temps, d'un país*, en diferents mitjans de la premsa catalana no barcelonina. La categoria dels autors i la qualitat i la independència dels articles en la circumstància especial de l'any 1992 justifiquen que ara siguin recollits en un llibre.

D'UN TEMPS, D'UN PAÍS

SETZE VISIONS SOBRE LA CATALUNYA DEL NORANTA-DOS

per

Max Cahner, Salvador Cardús,
Josep Gifreu, Josep Huguet,
Isidor Marí, Aina Moll,
Josep Murgades, Salvador Oliva,
Josep M. Puig Salellas, Joandomènec Ros,
Maria Rúbies, Josep-Maria Terricabras,
Adolf Tobeña, Ricard Torrents,
Pere Verdaguer, Gerard Vergés

amb un pròleg
de Raimon

BARCELONA, 1993

EDICIONS DE LA REVISTA DE CATALUNYA

C·U·R·I·A·L

© els autors respectius, 1993
Primera edició: maig de 1993
Coberta i maquetació: Josep Palàcios
Editat per Curial Edicions Catalanes
carrer del Bruc, 144 - 08037 Barcelona
Imprès a Novagràfik, carrer de Puigcerdà 127,
08019 Barcelona
ISBN: 84-7256-932-2
Dipòsit legal: B. 15110-1993

INTRODUCCIÓ

Entre el vint-i-tres d'abril i el set de desembre de 1992 setze escriptors, professors universitaris i especialistes en el camp de la comunicació i de la cultura van decidir de publicar, amb el suport de la Fundació Revista de Catalunya, una columna a les pàgines d'opinió de la premsa, diària o setmanal, de fora de Barcelona. *D'un temps, d'un país* era, mantinent el nom a una coneguda cançó de Raimon, el títol de la columna, que pretenia tractar des d'una òptica independent els temes que afectaven un país determinat —Catalunya, els Països Catalans— i un temps determinat —l'any 1992.

L'experiència, doncs, pretenia cobrir tot el territori del Principat i, en un segon estadi, també el de la resta dels Països Catalans. L'interès estava en l'elaboració d'un discurs que, no adreçat directament al lector barceloní, tingués la capacitat de fer-se llegir amb un grau similar d'implicació per un lector de Girona o de Tortosa, de Lleida o de Reus, de Tarragona o de Manresa, d'Igualada o de Vic, de Granollers o de Vilanova i la Geltrú, de Perpinyà o de Ciutat de Mallorca, posem per cas. Els setmanaris «El 9 Nou», «La Veu de l'Anoia», «Diari de Vilanova» i els diaris «Nou Diari», «Diari de Lleida»,

«La Mañana» i «Regió 7» en van garantir, de manera sincrònica i territorialment complementària, la difusió; difusió que, atesos certs problemes de darrera hora en algun cas i del tot aliens a la voluntat dels autors, podria haver estat fins i tot més àmplia. Malgrat tot, els dos-cents articles aplegats en aquest volum —n'hi ha tres d'inèdits, però— van permetre que, ininterrompudament al llarg de nou mesos, es poguessin formular opinions que, tal vegada, en mitjans de més abast no haurien pogut aparèixer, si més no en la conjuntura singular de l'any 1992.

És evident que el suport de la premsa no barcelonina i la voluntat de les setze persones implicades han permès —modestament, si es vol— que diferents empreses periodístiques se sumessin a un projecte necessari i fins avui prou singular, un esbós útil per a un possible model de premsa nacional que, tant per implantació i estructuració com per independència i continguts, encara ens cal i resta per fer.

Els autors voldrien dedicar un record ben especial a Maria Rúbies, que ens deixà el mes de gener del 1993.